

1. ÜNİTE : ALLAH, İNSAN İLİŞKİSİ

Allah İnancı ve İnsan

İnanç esasları içerisinde de en başta Allah'a (c.c.) iman gelir. Kur'an-ı Kerim Allah (c.c.) inancını meyve veren bir ağaca benzetmiştir. Bir ayette şöyle buyrulur: "Allah'ın nasıl bir misal getirdiğini görmedin mi? Güzel sözü (iman), kökü sabit, dalları gökte olan güzel bir ağaca benzetti. O ağaç, Rabbinin izniyle her zaman meyvesini verir." (İbrahim suresi, 24-25. ayetler)

Düşünceden uygulamaya aktarılmayan bir inanç meyvesiz bir ağaca benzer. Allah'a (c.c.) inanmanın meyve vermesi, imanın insan hayatında kendisini göstermesi demektir. Allah (c.c.) inancı insanların kalplerine yerleşip kuvvetlenince onların davranışlarını etkiler. İnanan insanlar Allah'a (c.c.) karşı kulluk görevlerini yerine getirmeye çalıştıkları gibi insanlık için de daima faydalı olmaya gayret ederler.

Allah'a (c.c.) inanmak insanın hayatında olumlu değişiklikler yapar. Bunun nedeni imanın; duygu, düşünce ve davranışlar üzerinde etkili olmasıdır.

Allah (c.c.) inancı sayesinde insan davranışlarına çekidüzen verir. Öncelikle O'nun emrettiği şeyleri yapmaya ve yasakladıklarından kaçınmaya çalışır. İbadetlerini ve kulluk görevleri yerine getirerek Allah'ın (c.c.) razı olduğu bir kimse olmaya gayret eder.

Allah (c.c.) inancı, ahlaki değerlere kaynaklık eder. Allah (c.c.) inancı, insanı erdemli kılar. İnanan; kendini erdemli görmüyorsa bunu dine değil kendi kusuruna bağlar.

"Onlar ki bollukta da darlıkta da Allah için harcarlar; öfkelerini yutarlar ve insanları affederler. Allah da güzel davranışta bulunanları sever." (Âl-i İmran suresi, 134. ayet)

Allah'ın Varlığı ve Birliği

Allah'ın (c.c.) varlığı ve birliğini anlayabileceğimiz akli ve nakli delilleri örnekler üzerinden çözümlenmeye çalıştık. Yerlerde ve göklerdeki muhteşem işleyişi konu edinen ayetler üzerinde düşünen bir insan, Allah'ın (c.c.) varlığı ve birliğine kolayca ulaşabilir.

Gaye ve nizam delili üzerinden her varlığın yaratılışının bir amacı olduğu ve kâinatta mükemmel bir nizamın olduğunu gördük. Bu gerçek, canlı cansız tüm varlıklara bir amaç belirleyen ve bir düzen verenin olduğunu gösterir. Aynı zamanda Allah'ın (c.c.) birliğinin de ispatıdır. O'ndan başka ilahlar olsaydı her biri müdahale edeceğinden görünen bu nizam ve intizam da mümkün olmayacaktı.

Allah'ın İsim ve Sıfatları

Müminin Allah'ı tanıması amacıyla ilâhî zâtı nitelendiren kavramlara isim veya sıfat denilir. Hay (diri), alîm (bilen), hâlik (yaratan) gibi dil açısından sıfat kalıbında olan kelimeler isim kabul edilirken, bunların masdarlarını oluşturan ve Allah'ın zâtına nisbet edilen kavramlar sıfat olarak değerlendirilir.

Yüce Allah'a atfedilen isimler...

1. "ALLAH" Özel İsmi

Kendisine ibadet edilen yüce varlığın özel ismidir. Özel isimler diğer dillere tercüme edilemezler. Hatta Arapça olan bir başka kelimenin onun yerini tutması da mümkün değildir. Bu sebeple bilginler ister Arapça olsun, ister diğer herhangi bir dilden olsun, başka bir kelimenin "Allah" isminin yerini tutamayacağı konusunda fikir birliği içindedirler. Ancak Kur'an'da, Allah kelimesinin işaret ettiği zât için ilâh, mevlâ, rab gibi isimler de kullanılmıştır. Bu sebeple Farsça'daki Hüda ve Yezdân, Türkçe'deki Tanrı ve Çalab... gibi isimler her ne kadar Allah özel isminin yerine geçmezse de ilâh, mevlâ, rab gibi âyet ve hadislerde geçen Allah'ın diğer isimlerinin yerine kullanılabilir.

2. İsm-i A'zam

Bu tamlama, sözlükte "en büyük isim" anlamına gelmektedir. Terim olarak Allah'ın en güzel isimleri içerisinde yer alan bazı isimleri için kullanılmıştır.

Bir grup İslâm âlimi, Allah'ın isimlerinin hepsinin eşit derecede büyük ve üstün olduğunu söylemiş, birini diğerlerinden ayırmamışlardır. Bir grup ise hadisleri göz önünde bulundurarak, bazı isimlerin diğerlerinden daha büyük ve faziletli olduğu görüşünü benimsemişlerdir. Hz. Peygamber'in bazı hadislerinde İsm-i

A'zam'dan bahsedilmekte, bu isimle dua edildiği zaman, duanın mutlaka kabul edileceği bildirilmektedir. (bk. Ebû Dâvûd, "Vitr", 23; Tirmizî, "Da'avât", 64, 65, 100; Nesâî, "Sehv", 58; İbn Mâce, "Duâ", 9, 10) Fakat Allah'ın en büyük isminin hangisi olduğunu kesin olarak belirlemek mümkün değildir. Çünkü bu hadislerin bir kısmında Allah ismi, bir kısmında ise rahmân, rahîm (esirgeyen, bağışlayan), el-hayyü'l-kayyûm (diri ve her şeyi ayakta tutan), zü'l-celâli ve'l-ikrâm (ululuk ve ikram sahibi) isimleri Allah'ın en büyük ismi olarak belirtilmektedir.

• 3. Esmâ-i Hüsnâ

İsmi çoğulu olan esmâ kelimesi ile, "en güzel" anlamındaki hüsnâ kelimesinin oluşturduğu bir sıfat tamlaması olan Esmâ-i Hüsnâ (el-Esmâü'l- Hüsnâ), yüce Allah'ın bütün isimleri için kullanılan bir terimdir.

"Allah, kendisinden başka ilâh olmayandır. En güzel isimler O'na mahsustur" (Tâhâ 20/8), "...En güzel isimler O'nundur. Göklerde ve yerde olanlar O'nun şanını yüceltmektedirler. O galiptir, hikmet sahibidir." (el-Haşr 52/24) meâlindeki âyetlerde de ifade edildiği gibi en güzel isimler Allah'a mahsustur. Çünkü bütün kemal ve yetkinliklerin sahibi O'dur. O'nun isimleri en yüce ve mutlak üstünlük ifade eden kutsal kavramlardır. Allah'ın isimlerine Esmâ-i İlâhiyye de denilir.

Allah Teâlâ'nın Kur'an'da ve sahih hadislerde geçen pek çok ismi vardır. Kul bu isimleri öğrenerek Allah'ı tanır, O'nu sever ve gerçek kul olur. Kur'an'da "En güzel isimler Allah'ındır. O halde O'na o güzel isimlerle dua edin..." (el-A'râf 7/180) buyurularak, Esmâ-i Hüsnâ ile dua ve niyazda

bulunulması emredilmiştir. Esmâ-i Hüsnâ'nın birden fazla olması, işaret ettiği zâtın birden çok olmasını gerektirmez, bütün isimler o tek zâta delâlet ederler: "De ki: İster Allah deyin, ister rahmân deyin, hangisini deseniz olur..." (el-İsrâ 17/110)

Allah'ın 99 İsmi

Hz. Peygamber bir hadislerinde, yüce Allah'ın 99 isminin bulunduğunu, bu isimleri sayan ve ezberleyen kimselerin cennete gireceğini haber vermiştir. (Buhârî, "Da'avât", 68; "Tevhîd", 12; Müslim, "Zikr", 2; Tirmizî, "Da'avât", 82) Hadislerde geçen "saymak" (ihşâ) ve "ezberlemek" (hıfz) ile maksat Allah'ı güzel isimleriyle tanımak ve O'na iman, ibadet ve itat etmektir. Allah'ın isim ve sıfatları 99 isimden ibaret değildir. Allah'ın âyet ve hadislerde geçen başka isimleri de vardır. Hadiste 99 sayısının zikredilmesi, sınırlama anlamına değil, bu isimlerin Allah'ın en meşhur isimleri olması sebebiyledir.

Tirmizî ve İbn Mâce'nin rivayet ettikleri bir hadiste bu doksan dokuz isim tek tek sayılmıştır. (Tirmizî, "Da'avât", 82; İbn Mâce, "Duâ", 10) Bu isimler şunlardır:

- » Allah,
- » Rahmân (esirgeyen),
- » Rahîm (bağışlayan),
- » Melik (buyrukları tutulan),
- » Kuddûs (noksanlıklardan arınmış),
- » Selâm (yaratıklarını selâmette kılan),
- » Mü'min (inananları güvenlikte kılan),
- » Müheymin (hükmü altına alan),
- » Azîz (ulu, galip),
- » Cebbâr (dilediğini zorla yaptırma gücüne sahip olan),
- » Mütekebbir (yegâne büyük),
- » Hâlik (yaratıcı), Bârî (eksiksiz yaratan),
- » Musavvir (her şeye şekil veren),
- » Gaffâr (günahları örtücü, mağfireti bol),
- » Kahrî (isyankârları kahreden),
- » Vehhâb (karşılıksız veren),
- » Rezzâk (rızkılandıran),
- » Fettâh (hayır kapılarını açan),
- » Alîm (her şeyi bilen),
- » Kabîz (ruhları kabzederek, can alan),
- » Bâsıt (rızkı genişleten, ömürleri uzatan),
- » Hâfid (kâfirleri alçaltan),

- » Râfi‘ (müminleri yükselten),
- » Muiz (yücelten, aziz kılan),
- » Müzil (değersiz kılan),
- » Semî‘ (işiten),
- » Basîr (gören),
- » Hakem (hükmedici, iyiyi kötüden ayırt edici),
- » Adl (adaletli),
- » Latîf (kullarına lutfeden),
- » Habîr (her şeyden haberdar),
- » Halîm (yumuşaklık sahibi),
- » Azîm (azametli olan),
- » Gafûr (çok affedici),
- » Şekûr (az amele bile çok sevap veren),
- » Alî (yüce, yüceltici),
- » Kebîr (büyük),
- » Hafîz (koruyucu),
- » Muhît (kuşatan),
- » Rezzâk (rızkılarını yaratıcı),
- » Hasîb (hesaba çeken),
- » Celîl (yücelik sıfatları bulunan),
- » Kerîm (çok cömert),
- » Rakıyb (gözeten),
- » Mücîb (duaları kabul eden),
- » Vâsi‘ (ilmi ve rahmeti geniş),
- » Hakîm (hikmet sahibi),
- » Vedûd (müminleri seven),
- » Mecîd (şerefi yüksek),
- » Bâis (öldükten sonra diriltten ve peygamber gönderen),
- » Şehîd (her şeye şahit olan),
- » Hak (hakkın kendisi),
- » Vekîl (kulların işlerini yerine getiren),
- » Kavî (güçlü, kuvvetli),
- » Metîn (güçlü, kudretli),
- » Velî (müminlere dost ve yardımcı),
- » Hamîd (övgüye lâyık),
- » Muhsî (her şeyi sayan, bilen),
- » Mübdî (her şeyi yokluktan çıkararak),
- » Muîd (öldürüp yeniden diriltten),
- » Muhyî (hayat veren, diriltten),
- » Mümît (öldüren),
- » Hay (diri),
- » Kayyûm (her şeyi ayakta tutan),
- » Vâcid (istediğini istediği anda bulan),
- » Mâcid (şanı yüce ve keremi çok),
- » Vâhid (bir),
- » Samed (muhtaç olmayan),
- » Kadir (kudret sahibi),
- » Muktedir (her şeye gücü yeten),
- » Mukaddim (istediğini öne alan),
- » Muahhir (geri bırakan),
- » Evvel (başlangıcı olmayan),
- » Âhir (sonu olmayan),
- » Zâhir (varlığı açık olan),
- » Bâtın (zât ve mahiyeti gizli olan),
- » Vâlî (sahip),

- » Müteâlî (noksanlıklardan yüce),
- » Ber (iyiliği çok),
- » Tevvâb (tövbeleri kabul edici),
- » Müntakim (âsilerden intikam alan),
- » Afûv (affedici),
- » Raûf (şefkati çok),
- » Mâlikü'l-mülk (mülkün gerçek sahibi),
- » Zü'l-celâli ve'l-ikrâm (ululuk ve ikram sahibi),
- » Muksit (adaletli),
- » Câmi' (birbirine zıt şeyleri bir araya getirebilen),
- » Ganî (zengin, kimseye muhtaç olmayan),
- » Muğnî (dilediğini muhtaç olmaktan kurtaran),
- » Mâni' (istediği şeylere engel olan),
- » Zâr (dilediğini zarara sokan),
- » Nâfi' (dilediğine fayda veren),
- » Nûr (aydınlatan),
- » Hâdî (hidayete erdiren),
- » Bedî' (çok güzel yaratan),
- » Bâki (varlığı sürekli olan),
- » Vâris (mülkün gerçek sahibi),
- » Reşîd (yol gösterici),
- » Sabûr (çok sabırlı).

Allah'ın isimleri konusundaki temel dayanak vahiy olduğu için, bu isimler insanlar tarafından değiştirilemez. Âyet ve hadisler Allah'ı nasıl isimlendirmiş ise öyle isimlendirmek gerekir.

• 4. Allah'ın Sıfatları

Allah Teâlâ'ya iman etmek demek, O'nun yüce varlığı hakkında vâcip ve zorunlu olan kemal ve yetkinlik sıfatlarıyla, câiz sıfatları bilip, öylece inanmak, zâtını noksan sıfatlardan yüce ve uzak tutmaktır. Allah, şanına lâyık olan bütün kemal sıfatlarıyla nitelenmiş ve noksan sıfatlardan münezzehtir.

Allah Teâlâ'nın sıfatlarının hepsi ezeli ve ebedî sıfatlardır. O'nun sıfatlarının başlangıcı ve sonu yoktur. Allah'ın sıfatları, yaratıkların sıfatlarına benzemez. Her ne kadar isimlendirmede bir benzerlik varsa da Allah'ın ilmi, iradesi, hayatı, kelâmı; bizim, ilim, irade, hayat ve kelâmımıza benzemez. Biz, Allah'ın zâtını ve mahiyetini bilemediğimiz ve kavrayamadığımız için O'nu isim ve sıfatlarıyla tanırız.

Zâtî sıfatlar

1- Vücut: Var olmak demektir. Allah vardır.

2- Kıdem: Ezeli olmak demektir. Allah'ın öncesi, başlangıcı yoktur.

3- Beka: Sonu olmamak demektir. Allah'ın varlığının sonu yoktur.

4- Vahdaniyet: Bir olmak demektir. Allah birdir.

5- Muhalefetün lil havadis: Sonradan yaratılanlara benzememek demektir. Allah sonradan olan hiçbir şeye benzemez.

6- Kıyam binefsihi: Varlığı kendinden olmak demektir. Allah var olmak için hiçbir şeye muhtaç değildir. O'nun varlığı kendindedir.

Subûtî sıfatlar

1- Hayat: Allah diri ve canlıdır. Tüm varlıkların hayat kaynağıdır.

2- İlim: Allah her şeyi bilir. Kalplerde gizlenen düşünceleri de bilir.

3- Semi: Allah her şeyi işitir.

4- Basar: Allah her şeyi görür.

5- İrade: Allah ne dilerse olur.

6- Kudret: Allah'ın gücü her şeye yeter.

7- Kelam: Allah kelimelere, harflere, seslere ihtiyaç duymadan konuşur. Kur'an Allah'ın kelimidir.

8- Tekvin: Allah bütün varlıkları yoktan var eden, yaratandır.

Kur'an-ı Kerim'de İnsan ve Özellikleri

Yoklukta bırakmayıp var eden, var ettikleri içinde en üstünü kılan, her şeyi emrimize amade kılan Rabbimize hamd olsun! **Allah (c.c.) "Biz insanı en güzel biçimde yarattık."** (Tîn suresi, 4. ayet.) buyurmuştur. İnsanı diğer varlıklardan ayıran özellikleri tespit edilirse **Allah'ın (c.c.)** insana verdiği önem daha iyi anlaşılır.

Bizi akıl, şuur ve irade sahibi bir insan olarak yaratılanların en üstünü kılan, yeryüzünün binlerce çeşit nimetlerini önüme seren Rabbimize hamdolsun. Hamdolsun O'na ki bana yeryüzünü bir döşek, gökyüzünü tavan kılmış. Güneşi lambam ve sobam, ayı takvimim etmiş. Yeryüzünü hânem kılmış. Hiçbir malım mülküm olmasa da "en zengin benim" diye haykırabiliyorum. Yaratan, gönderdiği vahiyle bana şöyle seslendi: "**O, yerde ne varsa hepsini sizin için yarattı...**" (Bakara suresi, 29. ayet.)

Bizi, yeryüzünün halifeleri kıldı. Tüm varlıkların üstünde bir makam ve beraberinde ağır bir sorumluluk verdi. **Allah'ın (c.c.)** emirleri doğrultusunda bir yaşam sürmek ve ilahi adaleti sağlamak üzere 'yeryüzünün halifeleri' ünvanıyla şerefliendirdi. Bu gerçeği şöyle bildirdi: "**Sizi yeryüzünün halifeleri kılan, size verdiği şeylerde sizi denemek için kiminizi kiminizden derecelerle üstün kılan O'dur. Şüphesiz rabbinin cezası çok çabuktur; yine O'nun bağışlaması ve rahmeti boldur.**" (En'âm suresi, 165. ayet.)

Kâinattaki her bir varlığın bir amacı olduğu gibi insanın yaratılışının da bir amacı vardır. "**Allah'ın varlığı ve birliği**" konusunda, kâinatın ve içindeki her varlığın bir gayesi olduğunu belirtmiştik. O hâlde yaratılanların en üstünü kılınan insanın, başıboş ve gayesiz bırakılacağını düşünemeyiz. Âlemlerin Rabbi olan **Allah (c.c.)**, insanı, yalnızca kendisine kulluk etmesi için yarattığını bildirmiştir. Kulluk görevinin gereği olarak, kimin güzel

davranışlar sergileyeceğini denemek ve görmek için hayatı ve ölümü yaratmıştır.

İnsana verdiği sorumluluklarda onu yalnız ve çaresiz bırakmamıştır. İnsanlara doğru yolu gösteren, hidayete yönlendiren peygamberler göndermiştir. Peygamberlerle beraber ilahi buyruklarını içeren kitaplar indirmiştir. İlk insan ve ilk peygamber **Hz. Âdem'den (a.s.)** son peygamber **Hz. Muhammed'e (s.a.v.)** kadar pek çok uyarıcı görevlendirilmiştir.

Kur'an-ı Kerim'de insanın yeryüzü serüveninin başlangıcı şu şekilde geçmektedir: "**Şeytan oradan onların ayağını kaydırda da buldukları yerden onları " O Rab ki, yeri sizin için bir döşek, göğü de (kubbemsi) bir tavan yaptı. Gökten su indirerek onunla, size besin olsun diye (yerden) çeşitli ürünler çıkardı. Artık bunu bile bile Allah'a şirk koşmayın."** (Bakara suresi, 22. ayet.) çıkardı. Biz de '... **Bir zamana kadar sizin için yeryüzünde kalacak bir yer ve ihtiyaç maddeleri vardır.**' dedik." (Bakara suresi, 36. ayet.)

Yeryüzünde yaşam sürmeye başlayan insan nesli, ilk insandan itibaren Allah (c.c.) yoluna çağırın rehberlerle hidayete yönelmiştir. Hz. Âdem (a.s.) ve eşi, yeryüzünde yaşam sürmeye başlayacaklarında şu ilahi mesajla bilgilendirildi: "**Onlara şöyle dedik: 'Oradan hepimiz inin! Benden size muhakkak bir rehber gelecektir.' Kim benim gönderdiğim rehberine uyarırsa artık onlara ne korku vardır ne de üzüleceklerdir.**" (Bakara suresi, 38. ayet.)

İnsanın Allah İle İrtibatı

Mahlukatın nefesleri sayısınca Allah'a giden yollar vardır lakin burada dört konu vardır. Bunlar;

Dua

Dua; insanın, Allah'ın (c.c.) yüceliği ve büyüklüğü karşısında kendi zayıflığını kavrayıp ona yalvarması, şükretmesi, onu övmesi ve Allah'la (c.c.) her an beraber olduğunun bir göstergesi olarak onunla iletişim kurma eylemidir.

Allah (c.c.), dua edenin duasını işitir, bilir; duasına karşılık verir. Rabbimiz Kur'an-ı Kerim'de şöyle buyurmuştur: "**Kullarım, beni sana sordukları zaman (de ki): Şüphesiz Ben onlara çok yakınım. Bana dua ettikleri zaman dualarını kabul ederim.**" (Bakara suresi, 186. ayet.) Rabbimiz, bize bizden daha yakındır. Kur'an'da şöyle buyurmuştur:

"...**Çünkü biz ona şah damarından daha yakınız.**" Dua, insanın gönlünü huzura ulaştırır. Dua eden insan bilir ki her ihtiyacını gören, sesini işiten biri vardır

Duada yalnızca Allah (c.c.) rızası gözetilmelidir. Dua, bir ibadettir. Tüm ibadetler gibi yalnızca Allah'ın (c.c.) rızasını elde etmek için yapılır. Duada samimi olunmalıdır. Samimiyetle yapılan dualar karşılıksız

kalmaz. Duada sabırlı olunmalı. Allah (c.c.) sabrenleri sever, sabredenlere güzel davranışlarının karşılığını verir. Duada, iyi ve güzel olan şeyler istenmelidir. Allah'ın rızasına uygun olmayan, hoş karşılanmayan şeyler istenmemelidir. Duada ısrarcı olunmalı; niyaz ve yakarış, kalp inceliğiyle ve gözyaşlarıyla süslenmelidir. Allah (c.c.) ile irtibat yollarımızdan biri olan dua, kabul edileceğine inanılarak ve samimiyetle yapılmalıdır. Duada sabırlı olunmalı, iyi ve güzel şeyler istenmelidir.

İbadet

İbadet, insanın hür iradesi ile Allah'a (c.c.) yönelmesi, Allah'ın (c.c.) emir ve yasaklarına uygun bir yaşam sürmesidir. Rabbi ile irtibat kurabilmesinin adıdır. İbadet, insanın yaratılış gayesi, Allah'ın (c.c.) kulları üzerindeki hakkıdır.

İbadet edilecek yegane varlık, tek olan Allah'tır (c.c.). Her şeyi O yaratmıştır. O hâlde yalnızca O'na yönelmek, O'nun emirlerine itaat etmek ve hükmüne boyun eğmek gerekir.

Allah (c.c.) için yapılan her davranış, ibadettir. İslam'ın beş şartı vardır. **Peygamber Efendimiz (s.a.v.) "İslam beş esas üzerine kurulmuştur: Allah'tan başka ilah olmadığına ve Muhammed'in Allah'ın Resûlü olduğuna şehadet etmek, namaz kılmak, zekat vermek, hacctmek ve Ramazan orucunu tutmak."** (Buhari, İman, 2.) buyurmuştur. Bunlar temel ibadetlerdir lakin ibadetler bunlarla sınırlı tutulmamıştır. Esasında Allah'ın (c.c.) rızasını kazanmak için yapılan her güzel davranış, ibadettir. İbadetler, Allah'ın (c.c.) huzurunda olduğu bilinciyle yapılmalıdır. Allah'ı (c.c.), O'nun kâinattaki eserlerine bakarak tanıyan insan, Allah'ı (c.c.) gözleriyle göremez ama O'nun kendisini gördüğünü bilir.

İbadetlerde devamlılık esastır. İbadetle sağlanan irtibat, insanı Allah'a (c.c.) yakınlaştırır. Kulu, Allah'a (c.c.) yakınlaştıran ibadetlerin en önemlileri, farz olanlardır. Farz ibadetlerin yerine getirilmesinden sonra nafile ibadetlerle, insanın Allah'a (c.c.) yakınlığı artarak devam eder.

Tövbe

Allah (c.c.) ile irtibatımızı sağlayacak yollardan biri de tövbedir. Tövbe, işlenen bir günahtan dolayı pişmanlık duyarak Allah'a (c.c.) yönelmek ve O'ndan bağışlanma dilemektir. Kur'an-ı Kerim'de "**Ey iman edenler! Allah'a içtenlikle tövbe edin.**" (Tahrîm suresi, 8. ayet.) buyrulmuştur. Tövbe ile beraber kullanılan '**istiğfar**' kavramı, tövbenin bir kısmını ifade eder. İstiğfar, Allah'tan bağışlanma dilemektir. Tövbe ve istiğfar iç içe geçmiş kavramlardır.

İşlediğimiz bir hatayı içtenlikle itiraf etmek ve af dilemek, Allah'ın (c.c.) çok sevdiği bir davranıştır. Günahını itiraf eden Hz. Âdem (a.s.) bağışlanmış, günahını kabullenmemekte ısrar eden İblis ise ilahi rahmetten uzaklaştırılmıştır.

Âlimler günahtan tövbe etmenin vacip olduğunu söylemişlerdir. İşlenen günah yalnız Allah'a karşı olup kul hakkını içermiyorsa bu tür günahtan tövbe etmenin üç şartı vardır:

1. O günahı kesin olarak terk etmek,
2. Onu işlediğine pişman olmak,
3. O günahı bir daha işlememeye azmetmektir.

Bir hata yapıp günah işlediğimizde bundan pişman olup Allah'tan (c.c.) bağışlanma dilemeyi bilmeliyiz. Tövbeyle birlikte yeniden Allah'a (c.c.) yönelişimizin neşesini hissedebilmeliyiz. Allah'a (c.c.) kulluğumuzu, bahar çiçekleri gibi taptaze yepyeni bir başlangıçla devam ettirebilme şuurunu taşımalıyız.

Kur'an Okuma

Kur'an-ı Kerim, âlemlerin Rabbinin sözü, sözlerin en güzelidir. Rabbimizden bir rahmet, öğüt, kalplere şifa ve bir rehberdir. Kıyamete dek geçerli ve tüm insanlığa gönderilmiş son ilahi kitaptır.

Rabbimizle irtibatımızı sağlayan yollardan bir diğeri, Kur'an okumaktır. Bu mübarek kitabı okumak, ezberlemek ve anlamını öğrenmek bizi Rabbimize yakınlaştıracak önemli bir ibadettir. Kur'an'dan uzak kalmak ise kayıpların en büyüğüdür.

Kur'an okumakla alakalı iki kavram vardır: Kıraat ve tilavet. Her ikisi de Kur'an okumak anlamında kullanılmakla birlikte aralarında bir fark vardır. Kıraat, Hz. Peygamber'in (s.a.v.) okuma biçimini örnek alarak Kur'an-ı Kerim'i harflerin çıkış yerlerine ve tecvit kurallarına uygun olarak okuma anlamına gelir. Tilavet ise, anlamı üzerinde düşünerek, emir ve yasakları uygulamayı amaç edinerek okumak demektir.

Kur'an okuyan kişi, Allah (c.c.) ile konuşmuş olur. Bu bilinçle Allah'ın kitabını okuyan insan, Allah (c.c.) ile irtibatını sağlamlaştırır ve diri tutar. Kur'an'da "**Müminler ancak Allah anıldığı zaman yürekleri titreyen,**

kendilerine Allah'ın âyetleri okunduğunda imanlarını artıran ve yalnız Rablerine dayanıp güvenen kimselerdir.” (Enfâl suresi, 2. ayet.) buyrulduğu gibi Kur'an okuyanların imanları kuvvetlenir.

Kur'an'dan Mesajlar: Rûm Suresi 18-27. Ayetler

Rûm Suresi 18-27. Ayetlerde verilen mesajlar tamamı, Allah'ın gücü ve kudreti ile ilgilidir. İnanan yani Müslüman olan insanlar, bu ayetlere bakarak kendilerinin ne kadar güçsüz olduklarını ancak Allah'ın dilemesi ile tüm her şeyin gerçekleştiğini görebilirler ve bu yüzden hamd ve şükürün sadece Allah'a (c.c) olduğunu anlarlar.

Rum Suresi 18-27. ayetlerinin ele aldığı temel konular şunlardır;

- » Allah'ın varlığını gösteren yeryüzün dirilmesi, göklerin yerin yaratılması, gece gündüz gibi deliller
- » Ahiret inancı
- » Tüm bunları düşünen, bilen, işiten, aklını kullananların görebileceği temel konularına yer verilmiştir. Surede ağırlıklı olarak ahiret inancının önemi, Allah'ın (c.c.) sınırsız kudretine işaret eden deliller, Allah'ın (c.c.) birliği ve şirk inancının çürütülmesi ile ilgili konular yer alır.

Rum suresinin 18-27. ayetleri:

18. ayet: Göklerde ve yerde her türlü övgü O'na mahsustur. Gündüzün sonunda ve öğle vaktine eriştiğinizde de O'nu tesbih edin.

19. ayet: O ölüden diriye, diriden de ölüyü çıkarıyor ve yeryüzünü ölümünün ardından canlandırıyor. İşte siz de böyle çıkarılacaksınız.

20. ayet: O'nun kanıtlarından biri, sizi topraktan yaratmış olmasıdır. Sonra bir de baktınız ki, çoğalarak yeryüzüne dağılmış beşer topluluğusunuz.

21. ayet: Onlara ısınıp kaynaşasınız diye size kendi türünüzden eşler yaratıp aranızda sevgi ve şefkat duyguları yerleştirmesi de O'nun kanıtlarındandır. Doğrusu bunda iyi düşünen kimseler için dersler vardır.

22. ayet: O'nun kanıtlarından biri de, gökleri ve yeri yaratması, dillerinizin ve renklerinizin farklı olmasıdır. Kuşkusuz bunda bilenler için ibretler vardır.

23. ayet: Gece ve gündüz uyuyabilmeniz ve Allah'ın lutfundan nasibinizi aramaya çalışmanız da O'nun kanıtlarındandır. Bunda, dinleyen kimseler için elbette dersler vardır.

24. ayet: Yine O'nun kanıtlarındandır ki, korku ve ümit vermek üzere size şimşeği gösteriyor, gökten su indirip ölümünün ardından yeryüzünü onunla canlandırıyor. Gerçekten bunda, aklını kullanan kimseler için ibretler vardır.

25. ayet: Göğün ve yerin Allah'ın buyruğu ile düzen içinde durması da O'nun kanıtlarındandır. Sonunda O, sizi (bulduğunuz) yerden bir çağırdı mı hemen çıkıverirsiniz.

26. ayet: Göklerde ve yerde bulunanlar hep O'na aittir, hepsi O'na boyun eğmiştir.

27. ayet: Varlığı ilkin yaratan, sonra bunu tekrar eden O'dur ve bu O'nun için pek kolaydır. Göklerde ve yerde en yüce sıfat O'nundur. O mutlak galiptir, hikmet sahibidir.